

Zatwierdzam:

**Plan działania Urzędu Gminy Skomlin na rzecz poprawy
zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi
potrzebami w latach 2025 – 2027**

Skomlin, 2025 r.

1. Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2024 r. poz. 1411), zwana dalej „ustawą”, ma służyć poprawie warunków życia i funkcjonowania obywateli, zwłaszcza tych ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, podeszłego wieku czy choroby.

Kluczowym jest zmiana podejścia do obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami i podejmowanie działań, przez podmioty publiczne, na rzecz eliminacji występujących barier. Temu służyć ma realizacja zapisów ustawy.

Ustawa jest strategicznym elementem rządowego programu Dostępność Plus.

Celem tego programu jest budowanie systemu na rzecz rozwoju dostępności w Polsce. W dużej mierze koncentruje się na kształtowaniu warunków do zmian w przestrzeni publicznej, architektury, transportu i oferowanych na rynku produktów tak, by dostosować je do potrzeb wszystkich obywateli, zwłaszcza osób o szczególnych potrzebach związanych z niepełnosprawnością czy seniorów.

Rozwiązania zapisane w ustawie wypełniają zapisy Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 z późn. zm.). Tym samym zobowiązują do zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami dostępu do obiektów/budynków na równi z innymi obywatelami.

Zapisy ustawy wychodzą jednak znacznie szerzej, zobowiązując podmioty publiczne do zapewnienia dostępności również w zakresie cyfrowym czy informacyjno-komunikacyjnym.

Na podstawie ustawy każdy organ władzy publicznej określony w art. 14 ust.1 ma obowiązek wyznaczenia koordynatora do spraw dostępności. Jednym z zadań koordynatora jest przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Celem planu jest wskazanie kierunków niezbędnych zmian i wdrażanie rozwiązań służących usprawnieniu funkcjonowania podmiotu publicznego, uczynienia go bardziej dostępnym oraz przyjaznym osobom ze szczególnymi potrzebami.

2. Czym jest dostępność?

Dostępność to właściwość środowiska, która pozwala osobom z trudnościami funkcjonalnymi na korzystanie z niego na równi z innymi obywatelami. Dostępność jest dla wielu osób warunkiem prowadzenia niezależnego życia i uczestnictwa w: życiu społecznym i gospodarczym kraju, społeczności lokalnej czy miejscu pracy.

3. Kto może być osobą ze szczególnymi potrzebami?

Osobą ze szczególnymi potrzebami może być:

- osoba na wózku inwalidzkim, poruszająca się o kulach, o ograniczonej możliwości ruchowej,
- osoba głucha i słabo słyszająca,
- osoba niewidoma i słabo widząca,
- osoba głuchoniewidoma,
- osoba z niepełnosprawnościami psychicznymi i intelektualnymi,
- kobieta w ciąży,

- osoba starsza i osłabiona chorobami,
- osoba z małym dzieckiem,
- osoba mająca trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (np. mająca problem ze zrozumieniem języka polskiego pisanego lub mówionego),
- osoba o nietypowym wzroście,
- osoba z ciężkim lub nieporęczny bagażem.

Każdy może mieć szczególne potrzeby na jakimś etapie życia lub w konkretnej sytuacji. Dostępność pomaga wszystkim.

4. Działania: co już zrobiliśmy?

W obszarze **dostępności architektonicznej**:

- wykonano audyt dostępności architektonicznej i komunikacyjno-informacyjnej,
- wykonano podjazd wraz z poręczami przy wejściu do budynku Urzędu Gminy Skomlin,
- zakupiono materac ewakuacyjny,
- wyznaczono przed budynkiem miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych,
- umożliwiono wejście do budynku z psem asystującym lub z psem przewodnikiem,
- wykonano chodnik na trasie dojścia do budynku (na całej długości dojścia),
- zorganizowano miejsca spoczynku,
- opracowano Procedurę ewakuacyjną z uwzględnieniem ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami.

W obszarze **dostępności cyfrowej**:

- strona internetowa jest częściowo zgodna z ustawą o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,
- na stronie internetowej można korzystać ze standardowych skrótów klawiaturowych,
- dokumenty tekstowe zamieszczane na stronach internetowych są dostępne cyfrowo.

W obszarze **dostępności informacyjno-komunikacyjnej**:

- w Biuletynie Informacji Publicznej utworzono zakładkę wskazującą koordynatora do spraw zapewnienia dostępności w Urzędzie Gminy Skomlin:
<https://www.bip.skomlin.akcessnet.net/index.php?idg=11&id=913&x=2>
- zakupiono przenośną pętlę indukcyjną,
- na każdej kondygnacji budynku zamieszczone zostały plany tyflograficzne obrazujące rozkład pomieszczeń w strefie ogólnodostępnej w sposób wizualny i dotykowy (w alfabecie Braille'a),
- wejście główne zostało oznaczone tablicą obrazującą wykaz instytucji oraz godziny urzędowania w sposób wizualny i dotykowy (w alfabecie Braille'a),
- drzwi do pomieszczeń oznaczone zostały tabliczkami z napisami kontrastowymi oraz w alfabecie Braille'a.

5. Strategia działań na lata 2025-2027:

- główną strategią jest dalszy rozwój działań Urzędu w kierunku zwiększenia jego dostępności pod względem architektonicznym, cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnym,
- kompletne dostosowywanie architektoniczne budynku Urzędu,
- opracowanie procedur wewnętrznych związanych z zapisami Ustawy (m.in. w procedurach naboru pracowników, ewakuacji, w zakresie zamówień publicznych),

- dostosowanie wszystkich dokumentów elektronicznych do wymagań Ustawy,
- wprowadzenie dobrych praktyk obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami,
- nawiązanie współpracy z organizacjami działającymi na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.

6. Monitoring:

Realizacja planu będzie miała odzwierciedlenie w Raporcie o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, składanym cyklicznie co 4 lata (zgodnie z zapisami art. 11 ustawy) na portalu sprawozdawczym Głównego Urzędu Statystycznego.

Każdy raport po zatwierdzeniu, zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Skomlin.

Lp.	Zakres działalności	Realizujący zadania wynikające z art. 6 ustawy	Sposób realizacji	Termin realizacji
1.	Sporządzenie planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2025-2026.	Koordynator	• opracowanie Planu działania, • przekazanie do zatwierdzenia Wójtowi Gminy, • publikacja Planu działania na stronie podmiotowej BIP Urzędu.	luty 2025 r.
2.	Wspieranie osób ze szczególnymi potrzebami do dostępności w zakresie: • architektonicznym • cyfrowym • informacyjno-komunikacyjnym	Koordynator Administrator Systemu Informatycznego	Aktualizacja w BIP Urzędu danych adresowych i kontaktowych podmiotów wspierających osoby ze szczególnymi potrzebami, wynikającymi z zapisów art. 6 ustawy.	realizacja w całym okresie działania koordynatora
3.	Analiza stanu obiektu Urzędu Gminy pod względem dostosowania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z przepisów ustawy	Koordynator Administrator Systemu Informatycznego	Przegląd stanu dostosowania obiektu w aspekcie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie architektonicznym, cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnym.	marzec 2025 r.
4.	Dokonanie samooceny pod kątem sposobów dostosowania administrowanego obiektu Urzędu Gminy do minimalnych wymagań dotyczących dostępności	Koordynator	Sporządzenie deklaracji dostępności ze wskazaniem na wymagania w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej, wynikające z art. 6 ustawy.	marzec 2025 r.

5.	Analiza w zakresie zapewnienia dostępności alternatywnej w Urzędzie w przypadku braku możliwości zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, ze względu na ograniczenia techniczne i prawne	Koordinator	Podanie do publicznej wiadomości na stronie BIP Urzędu informacji wynikającej z art. 7 ustawy ze wskazaniem dostępu alternatywnego (np. zapewnienie osobie ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby lub zapewnienie wsparcia technicznego, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii – zapewnienie kontaktu telefonicznego, SMS, korespondencyjnego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej).	marzec 2025 r.
6.	Likwidacja barier komunikacyjno-informacyjnych		- zagwarantować możliwość skorzystania z tłumacza polskiego języka migowego osobistego lub on-line, - przeszkolić personel z obsługi osób ze szczególnymi potrzebami, - wykonać graficzny plan ewakuacji, - zapewnić informację dotykową o drogach ewakuacji, - zapewnić kontakt z Urzędem poprzez SMS.	listopad 2026 r.
7.	Monitorowanie działalności Urzędu, o której mowa w art. 14 ust. 1 ustawy w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Koordinator	• przesyłanie możliwymi środkami niezbędnych informacji w zakresie potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, • podejmowanie działań mających na celu usuwanie barier i zapobieganie ich powstawaniu, • prowadzenie bezpośrednich spotkań w siedzibie z udziałem	realizacja w całym okresie działania koordynatora

			specjalistów ds. informatyki, łączności, ekspertów branży budowlanej, sanitarnej itp. i opracowywanie rekomendacji w zakresie poprawy dostępności.	
8.	Likwidacja barier architektonicznych		• zakup windy, • skonstruowanie schodów zewnętrznych, • zastosowanie pasów kontrastowych na drzwiach wejściowych, • wymienić wycieraczkę wewnątrz budynku, • dostosowanie toalety dla osób niepełnosprawnych, • oznaczenie krawędzi pierwszego i ostatniego stopnia w każdym ciągu schodów, • oznaczenie fakturowe przed schodami.	listopad 2027 r.